

शिक्षा मंत्रालय
MINISTRY OF
EDUCATION

कौशल विकास और
उद्यमशीलता मंत्रालय
MINISTRY OF
SKILL DEVELOPMENT
AND ENTREPRENEURSHIP

भारतीय भाषा प्रौद्योगिकी समागम

तंत्रज्ञान आणि भारतीय भाषा शिखर परिषद

तारीख: 30 सप्टेंबर आणि 1 ऑक्टोबर 2023

स्थळ: डॉ. आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय केंद्र, जनपथ, नवी दिल्ली

शिखर परिषदेच्या दोन दिवसांत नियोजित प्रमुख कार्यक्रम आणि उपक्रम:

दिवस 1: 30 सप्टेंबर 2023

सकाळी 10:00 ते रात्री 11:00 पर्यंत नोंदणी आणि स्टॉल्सना भेट

सकाळी 11:00 ते दुपारी 1:00 पर्यंत उद्घाटन सत्र

02:15 PM –
03:15 PM

सत्र 1: भारतीय भाषांसाठी तंत्रज्ञान:

- भारतीय भाषा आणि भारतीय भाषांमध्ये शिक्षणाचे माध्यम म्हणून शिकवण्याची शिकण्याची प्रक्रियेत तंत्रज्ञानाची भूमिका
- भाषा प्राविण्य चाचणी, शिक्षण परिणामांचे मूल्यांकन आणि मूल्यमापनासाठी तंत्रज्ञान
- भारतीय भाषा शिक्षकांचे प्रशिक्षण
- पारंपारिक ते डिजिटल वर्गखोल्यांकडे अखंड संक्रमण (हायब्रीड वर्गखोल्या).

	ई) भारतीय भाषा केंद्रीत परिसंस्थेला चालना देण्यासाठी तंत्रज्ञानाची भूमिका - रोडमॅप (५ वर्षांची योजना)
3:45 PM to 5:00 PM	सत्र 2: भारतीय भाषांसाठी तंत्रज्ञान अ) भारतीय भाषांमधील भाषांतर ब) भाषांतर अचूकता वाढविण्यात मशीन लर्निंगची भूमिका क) प्रादेशिक भाषांमध्ये चॅटबॉट्स आणि व्हर्च्युअल सहाय्यक ड) वाचा ओळखण्यासाठी भाषा मॉडलिंग ई) भारतीय भाषा लिपींसाठी युनिकोड मानकीकरण पुढील ५ वर्षांचा कार्ययोजना
दिवस 2: 1 ऑक्टोबर 2023	
10:00 AM – 11:15 AM	सत्र 3: भारतीय भाषांमधील तंत्रज्ञान 1) ऑपरेटिंग सिस्टम आणि सॉफ्टवेअर स्थानिकीकरण: अ) भारतीय भाषांसाठी प्रमुख ऑपरेटिंग सिस्टम (जसे की एन्ड्रॉइड, आईओएस, विन्डोस) चे रूपांतर. ब) प्रादेशिक प्रेक्षकांसाठी सॉफ्टवेअर यूआई/ यूएक्स स्थानिकीकरण. 2) सर्च इंजिन स्थानिकीकरण: अ) भारतीय भाषा सर्च अल्गोरिदम. ब) प्रादेशिक भाषांच्या अर्थविषयक आकलनातील आव्हाने.

3) डिजिटल कन्टेन्ट प्लॅटफॉर्म:

अ) भारतीय भाषांमधील ई-लर्निंग प्लॅटफॉर्म.

ब) प्रादेशिक भाषांमध्ये ऑनलाइन ट्यूटोरियल आणि अभ्यासक्रम.

क) स्थानिक भाषांमध्ये डिजिटल साक्षरतेला चालना देण्यासाठी सरकारी उपक्रम.

ड) प्रादेशिक कन्टेन्ट ऑफर करणारे ओटीटी प्लॅटफॉर्म.

ई) ईबुक प्लॅटफॉर्म आणि प्रादेशिक भाषा समर्थन.

फ) प्रादेशिक भाषांमधील बातम्यांच्या वेबसाइट आणि ॲप्स.

4) भारतीय भाषा माध्यमात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी रोजगाराच्या संधी

पुढील ५ वर्षांचा कार्ययोजना

सत्र 4: भारतीय भाषांमधील तंत्रज्ञान

1) शिक्षा मंत्रालय अंतर्गत, कौशल्य, उद्योग, स्टार्टअप-इको सिस्टीम, भारत सरकार अंतर्गत विविध विभाग, गैर सरकारी संगठन आणि राज्य सरकारे संस्थांची भूमिका.

2) भारतीय भाषांमधील जनरेटिव्ह एआय

3) इंडिक कीबोर्डचा विकास.

4) भारतीय लिपींसाठी हस्तलेखनाची ओळख.

5) भारतीय भाषांसाठी व्हॉइस-टू-टेक्स्ट रूपांतरण.

6) आविर्भाव आधारित इनपुट आणि भाषा अनुवाद.

11:45 AM –
01:00 PM

	पुढील ५ वर्षांचा कार्ययोजना
02:15 AM – 03:30 PM	सत्र 5: भारतीय भाषांद्वारे तंत्रज्ञान 1) भारतीय भाषांद्वारे कौशल्य अ) भाषा-आधारित अभ्यासक्रम विकास ब) भारतीय भाषांद्वारे कौशल्य विकासासाठी डिजिटल प्लॅटफॉर्म क) भारतीय भाषांद्वारे व्यावसायिक प्रशिक्षण ड) प्रादेशिक भाषांद्वारे मूल्यांकन आणि चाचण्या ई) भारतीय भाषांद्वारे पीअर-टू-पीअर कौशल्य-शेअरिंग प्लॅटफॉर्म. फ) स्थानिक समुदायांद्वारे सहयोगी शिक्षण उपक्रम. 2) एआर, व्हीआर/ एमव्हीआर सारख्या शिक्षणासाठी मनमिळावू वृत्ती भारतीय भाषांद्वारे तंत्रज्ञानाचा उपयोग 3) स्थानिकीकृत वापरकर्ता अनुभव: अ) भारतीय भाषांद्वारे इंटरफेस डिझाइनची तत्वे. ब) भारतीय भाषांद्वारे उपयोगिता चाचणी आणि अभिप्राय संकलन. क) यशस्वी भारतीय भाषा अनुप्रयोगांचा केस स्टडी. 4) आर्टिफिशल इन्टेलिजन्स आणि डेटा ऐनलिटिक भारतीय डिजिटल फूटप्रिंटद्वारे सेन्टीमन्ट अनैलिसिस:

अ) भारतीय भाषा डेटासेटद्वारे एआय मॉडलचे प्रशिक्षण.

ब) प्रादेशिक डिजिटल फूटप्रिंटद्वारे वापरकर्ता वर्तन आणि प्राधान्यांचे विश्लेषण करणे.

पुढील ५ वर्षांचा कार्ययोजना

संध्याकाळी 04:00 ते 05:10 पर्यंत समापन सत्र -अहवाल आणि रॅप-अप नोट